

شیرین کردن آبهای شور

تنظیم از:

مهندس مرتضی حسینیان

مهندس سازمان آب منطقه‌ای تهران

هدف و تاریخچه

اقیانوسها یکی از بزرگترین منابع ذخیره آب میباشند ولی با داشتن $5/3$ وزنی املح محلول استفاده مستقیم آنها در بیشتر موارد دچار اشکال میشود درصد املح محلول اقیانوسها نسبت به عمق های مختلف متفاوت است.

چون آب مصرفی در صنعت و کشاورزی و شرب هر یک مشخصات خاصی دارند که با آب اقیانوسها و دریاهای مطابق نیست لذا حذف قسمت اعظم املح آب اقیانوسها و انجام پارهای تغییرات در ترکیب آنها قبل از مصرف حتمی و ضروری است. مثلاً آب آشامیدنی نباید بیش از 100 میلی گرم در لیتر املح محلول داشته باشد یا آبی که در کشاورزی مصرف میشود حدا کثر مجاز املاحش 200 میلی گرم در لیتر است و در صنعت هم آبهای بالا اصلاح زیاد علاوه بر اسکان خورندگی با ایجاد رسوب در تأسیسات مشکلات زیادی ایجاد و سرمایه های هنگفتی را هدرخواهد داد. آب دریاهای واقیانوسها با داشتن 35 گرم در لیتر بطور متوسط مواد محلول بهیچ عنوان نمیتواند مستقیماً در صنعت و کشاورزی و شرب مورد استفاده قرار بگیرد.

مهترین ملحی که از آب اقیانوسها و دریاهای برای شیرین کردن باید حذف شود کلرورسدیم است که بشوری آب (Salinity) موسوم بوده و مقدار متوسط آن 3 گرم در لیتر میباشد همچنین مقادیری از املح کلسیم و منیزیوم نیز ممکن است در آب دریاهای موجود باشد که گاهی در تهیه آب شیرین ایجاد اشکال مینماید. در طرح تأسیسات شیرین کردن آبهای شور دو مسئله اساسی زیربیش از سایر مسائل باید مورد توجه قرار گیرد.

اولاً داشتن مقادیر زیادی انرژی ارزان قیمت.

ثانیاً سرمایه گزاری زیاد اولیه در صورت داشتن انرژی رایگان.

باز مسئله دوم یعنی سرمایه‌گذاری اهمیت زیادی دارد. انرژی که بطور نظری برای تهیه هر متر مکعب آب شیرین لازم است در حدود یک کیلووات ساعت است ولی بعلت اتلاف مقادیری انرژی در حین عمل که پاره‌ای موقع جلوگیری از آنهم اسکان پذیر نیست عمل مقدار بیشتری انرژی برای تهیه هر متر مکعب آب لازم است.

در تهیه آب شیرین مراتعات نکات اقتصادی کمال اهمیت را دارد مخصوصاً در مورد آبهای کشاورزی از طریق شیرین کردن آب اقیانوسها حتی الامکان باید سعی داشت که قیمت آب بدست آمده زیاد نباشد تا قیمت محصولاتی که از آن بدست می‌آید بیش از اندازه گران شود همچنین در طرح واحدهای تهیه آب شیرین در نظر گرفتن موقعیتهای محلی از نظر زمان و مکان اهمیت فراوان دارد.

موضوع شیرین کردن آب دریا امروزه مورد توجه اکثر کشورها قرار گرفته و اطلاعات بدست آمده را با یکدیگر مبادله کرده‌اند اولین سمپوزیوم تهیه آب شیرین برای نواحی لمیزرع در سال ۹۰۹۱ از طرف یونسکو در تهران برگزار شد پارهای از روشهای شیرین کردن آب دریا مثل تقطیر نزدیک به ۰۰۱ سال سابقه دارد در سال ۹۰۲، گزارش جامعی توسط «الیسن EBLIS» درباره حذف سوری آب دریا منتشر گردید همچنین اطلاعات راجع بروش الکترودیالیز از طرف آزمایشگاه «ت.ن. او.» T.N.O. Laboratory منتشر شده است و آکادمی علوم اتحاد جماهیر شوروی روی استفاده از انرژی آفتاب برای تهیه آب شیرین مطالعاتی انجام داده است ولی کاملترین اطلاعات در این مورد از طرف دانشگاه کالیفرنیا منتشر یافته است.

روشهای تهیه آب شیرین

مهمترین روشهای تهیه آب شیرین عبارتند از:

۱- تقطیر ساده	}	۱- روش تقطیر
۲- تقطیر چند واحدی		
۳- تقطیر ناگهانی		
۴- تقطیر بروش تحت فشار		
۵- تقطیر بروش تراکم گریز از مرکز		
۶- تقطیر بروش استفاده از انرژی آفتاب		
-
۲- روش الکترودیالیز	}	۲- روش الکترودیالیز
۳- روش استفاده از مبادله کننده‌های یونی		
۴- روش انجماد «یخ زدن»		

در روش تقطیر مقادیر زیادی انرژی حرارتی لازم است و همانطوری که اشاره شد قدیمی‌ترین متدهای تهیه آب شیرین روش تقطیر می‌باشد تمها اشکال عمده‌آن انتخاب بهترین ماده برای بدنه تأسیسات بمنظور جلوگیری از اثرات سوء رسوبات تشکیل شده روی آنها می‌باشد.

در روش الکترودیالیز که در حقیقت نوعی روش الکتروشیمی است برش اشتن یونهای محلول آب باعبور دادن و نفوذ آنها از غشاء کلورئیدی الکترودیالیز انجام شده ویژه‌تر در محلهای که انرژی الکتریکی ارزان قیمت موجود باشد عملی است. در اینجا هم ایجاد رسوب روی غشاء الکترودیالیز مانع بزرگی محسوب می‌شود. در روش استفاده از مبادله کننده‌های یونی ابتدا آب را از روی مبادله کننده‌هائی که در سیکل تیدرزن کار می‌کنند عبور داده تا کاتیونهای آن حذف شود سپس آب بدست آمده را از روی مبادله کننده آنیونی برای حذف آنیونها عبور میدهد.

در روش انجام دحرارت‌های پائین آب خالص را بصورت بلورهای یخ از املح آن جدا مینماید. این چهار روش بروشهای اصلی موسم بوده و مطالعات کافی روی آنها انجام گرفته است علاوه بر این روشها چهار متد زیر را میتوان برای تهیه آب شیرین نام برد:

- استخراج آب شیرین از آبهای شور با استفاده از حللهای مختلف.

۶- روش Ultrafiltration

۷- روش Osmions (که از دولغت Osmose و Ions ترکیب شده است)

۸- روش نقطی در فشار بحرانی

مطالعات کافی روی این روشها انجام نشده و هنوز نمیتوان بطور قطع ویقین در مزايا و معایب آنها اظهار نظر نمود. باید توجه داشت بعضی موقعیت برای اینکه قیمت آب بدست آمده کمتر شود چند روش را باهم تلفیق مینمایند در این صورت نه تنها قیمت تمام شده آب پائین می‌آید بلکه ممکن است اتلاف نیرو را به مینیمم مقدار خود رسانده و از انرژیهای تلف شده یک واحد برای عمل در واحد دیگر استفاده نمود.

قبل از گفتگو در باره هریک از روشها فوق الذکر لازم است که اشکالات کار و طرز مبارزه با آنها را بررسی کنیم یکی از مهمترین و پر در درسترن اشکالات در تهیه آب شیرین تشکیل رسوب در جدار تأسیسات است که ذیلاً در باره علل تشکیل و طرز مبارزه با آن گفتگو خواهد شد.

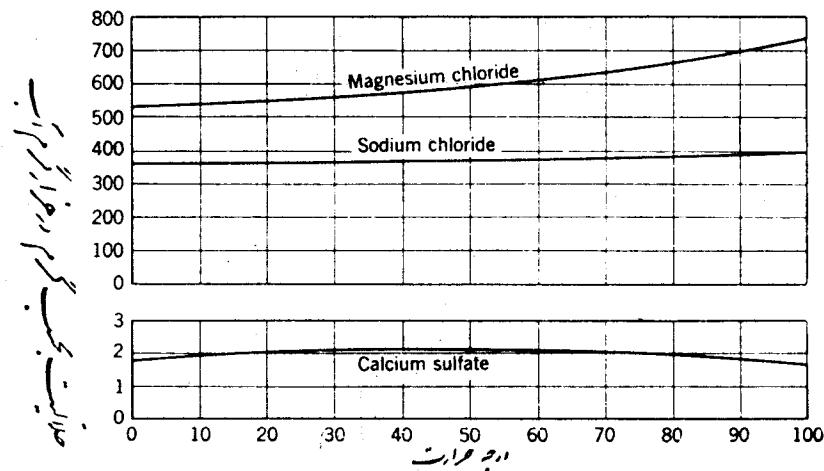
رسوب در تأسیسات تهیه آب شیرین :

قرهای رسوبی که در سطوح انتقال حرارت تشکیل می‌شود مواد معدنی محلول آب است که در حین تغییض و عمل شیرین کردن آب بوجود می‌آید پس پیدایش آنها در روش‌های تهیه آب شیرین اهمیت زیاد داشته و ایجاد آنها در کلیه دستگاههایی که بمنظور تصفیه و شیرین کردن آب در بنا می‌شود حتمی است. در روش نقطی در سطوح لوله‌های تبخیر و در روش الکترودیالیز روی سطوح غشاء که بمنزله غربال عمل مینمایند قشری بوجود آمده و باعث بروز اختلالات واشکالاتی در تأسیسات و کم شدن راندمان کلی می‌شود حتی بعلت انسداد غشاء در روش الکترودیالیز مقاومت الکتریکی را افزایش داده و انرژی لازم برای عمل را بالا میبرد پس جلوگیری از تشکیل رسوب یکی از مهمترین مراحل طرح و محاسبه انرژی لازم و سرمایه‌گزاری اولیه در تهیه آب شیرین میباشد مواد تشکیل دهنده رسوبها همان مواد متخلله آب میباشد بجز موادی که آب خاصیت

خورنده‌گی دارد و همزمان با راسب شدن املاح مقداری اکسید آهن نیز همراه آنها رسوب خواهد نمود ترکیب رسوب بستگی به ترکیب آب خام و شرایط محیط دارد و آزمایش روی رسوبهای حاصل وجود مواد زیررا در آنها تأیید کرده است.

اکسید منیزیوم- کربنات کلسیم- سولفات کلسیم- این املاح ممکن است در بعضی از رسوبها بحالت تنها و یا مخلوط با هم باشند بطور کلی ایجاد رسوب موقعی رخ میدهد که غلظت املاح موجود در آب از حد حلالیت تجاوز نماید.

حلالیت اکثر رسوبها با افزایش درجه حرارت افزایش می‌یابد اما دراینجا استثنائی درمورد سولفات کلسیم موجود است یعنی حلالیت آن با افزایش درجه حرارت تا ۳۸ درجه سانتیگراد بالا رفته و از آن پس بعد کم می‌شود برای مطالعه بهتر حلالیت املاح منحنی زیرا درنظر می‌گیریم و همانصورت که از شکل ۱ دیده می‌شود تغییرات حلالیت کلرورسدیم با افزایش درجه حرارت ناچیز است در ضمن اثر سایر یونهای موجود در آب را در حلالیت سولفات و کربنات کلسیم نباید نادیده گرفت مثلاً حلالیت کربنات کلسیم در مجاورت کلرورسدیم یا املاح منیزیوم کمی افزوده می‌شود.

نمودار حلالیت مکمل کلرومنیزیم و کربنات کلسیم در برابر تغییرات درجه حرارت آب

شکل ۱

مدتها تشکیل رسوب در دستگاههای تهیه آب شیرین را بعلت وجود املاحی که در اثر افزایش درجه حرارت حلالیت آنها کم می‌شود میدانستند (سولفات و کربنات کلسیم) و یا وجود حالت اشباع و فوق اشباع املاح را درآب دلیل تشکیل و ایجاد رسوب در جدار لوله‌ها تصور می‌کردند در حالیکه امروزه عقیده براین است که تنها حالت فوق اشباع کافی برای بوجود آمدن رسوب نیست بلکه تا هسته‌ای برای کریستالیزاسیون از نوع همان رسوب یا هرجسم دیگر بوجود نماید امکان تشکیل رسوب نمی‌رود.

برای مبارزه با تشکیل رسوب راههای مختلفی بیان شده که اکثر آگران و پرخرج است و انتخاب روش

مناسب بستگی بوضع طبیعی آب دریا و شرایط طرح سیستم دارد مهمترین پیشنهاداتیکه برای احتراز از تشکیل رسوب شده بقرار زیراند:

- A- خارج ساختن املاحی که ایجاد رسوب میکنند قبل از ورود آب خام بدستگاه
- B- طرح دستگاه بطوریکه رسوب قبل از خروج پس آب ارزیستم مجال تشکیل شدن نداشته باشد
- C- افزودن اسید به محیط عمل برای پایدار کردن آب نسبت به رسوب پارهای املاح در درجات حرارت بالا
- D- افزودن موادیکه مانع ایجاد رسوبهای سخت شود مثل ترکیبات مختلف فسفات - نشاسته
- E- انتخاب سطوح حرارتی صاف که مانع وجود مرکز کریستالیزاسیون شود
- F- کم کردن زمان توقف آب در دستگاهها و جلوگیری از ماندن آب در بعضی نقاط دستگاه و افزایش سیر کو-

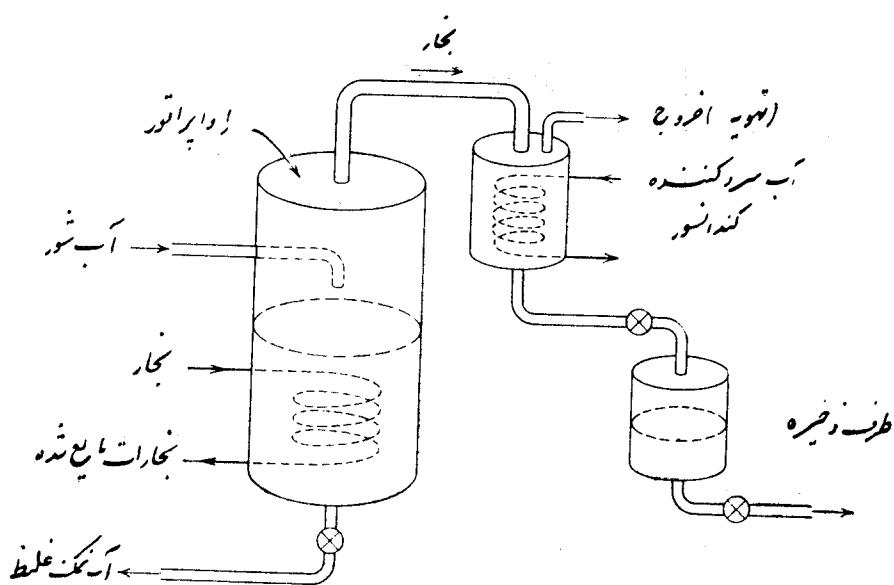
لایون در سیستم

حال مفصلآ درباره روش تقطیر که مهمترین و اکثر آرزانترین متد تهیه آب شیرین است گفته شد

می کنم :

۱- روش تقطیر

تمام روشهای تقطیر براین اصل متکی است که آب و گازهای محلول در آن در اثر حرارت تبخیر شده و از محیط خارج میگردند ولی املاح محلول بیانی میمانند اگر عمل تقطیر در حرارتی بیش از ۳۰ درجه سانتیگراد انجام شود تبخیر بعضی املاح محلول آب قابل توجه است و باید مقدار آنها را منظور نمود. اگرچه چنین متد های تقطیری پیشنهاد شده ولی بعلت اشکالات حاصل از خورندگی املاح و عمل در فشارهای زیاد این روش با تکنولوژی فعلی قابل قبول نیست.

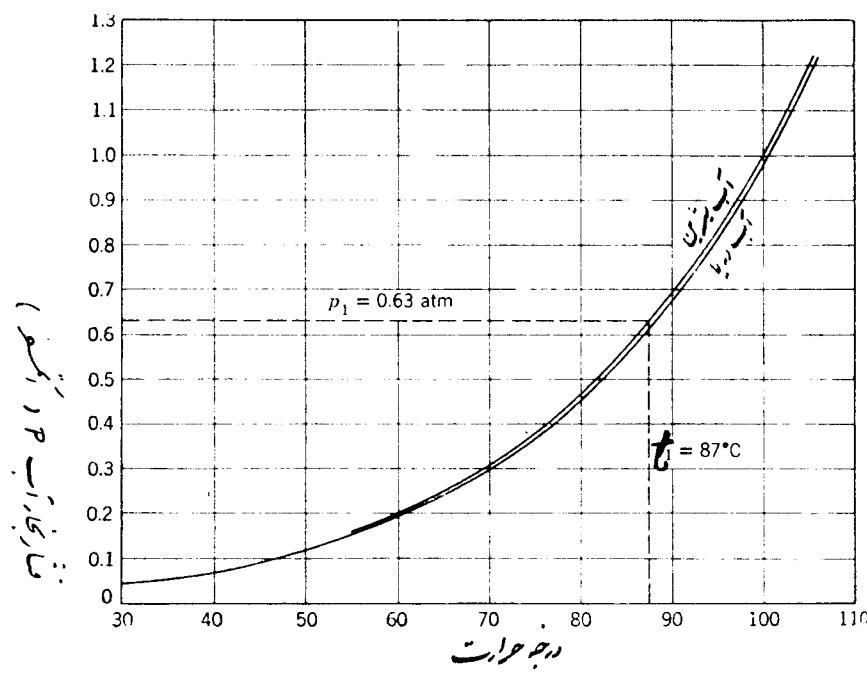

شکل ۲

اساس تقطیر در شکل ۲ بخوبی نشان داده شده است. آب دریا وارد تبخیر کننده هائی که مستقیماً

با بخارآب گرم میشوند گردیده و با کسب انرژی حرارتی تبخیر میشوند بخارات حاصله بوسیله جریان آب سرد و مایع شده و در مخزن مربوطه بعنوان محصول آب شیرین جمع آوری میشود در ضمن بخارات گرم که منبع اصلی انرژی در روش تقطیر هستند بعد از مبادله حرارت خود نیز کندانسه شده و بدیگ بخار بر میگردد و بدین ترتیب یک مدار بسته‌ای را طی کرده و برای عملیات بعدی آماده میشوند. برای تعدیل فشار داخل کندانسور معمولاً از یک پمپ خلاء یا یک ازکتور استفاده میشود و آب نمک غلیظ شده نیز بطور دائم یا متناوب از دستگاه خارج میگردد.

ممکنست بجای عبور بخارآب از داخل لوله‌ها آب دریا را از داخل آنها عبور داد و سطوح خارجی آنها را گرم نمود. درجه حرارت جوش آب دریا متغیر مهمی است که در خواص بخار آبیکه بعنوان منبع انرژی بکاررفته مؤثر است. بدیهی است که درجه حرارت بخار کندانسه شده در تبخیر کندنه‌ها و یا درجه حرارت سایر عوامل گرماده در انواع تبخیر کندنه‌های دیگر باید از درجه حرارت جوش آب دریا بیشتر باشد در غیر این صورت مقدار زیادی انرژی حرارتی حاصل از کندانس اسیون بخار آب منتقل نخواهد شد زیرا انرژی حرارتی همیشه از محیط گرم بمحیط سرد جریان دارد.

شکل ۳

چون حرارت و فشار بخارهای گرم کندنه‌را بطور دلخواه نمیتوان تغییر داد لذا اثر درجه حرارت جوش آب دریا در خصوصیات بخارات مصرف شده بعنوان منبع انرژی مهم است و با تنظیم فشار دستگاه تقطیر میتوان این ارتباط را برقرار نمود این موضوع در شکل ۳ که تغییرات فشار بخارآب دریا و آب خالض بر حسب تغییرات درجه حرارت رسم شده است دیده میشود.

فشار کل بخار آب با افزایش درجه حرارت بالا خواهد رفت اما فشار جزئی بخارات که نسبت

مولکولهای بخارآب موجود به فشار کل بخار آب است تغییرنخواهد نمود. در شکل ۳ نقطه‌ای میتوان یافت که درجه حرارت t_1 آن معادل فشار بخار p_1 است بر عکس اگر آب داغ با فشار p_2 سرد شود و فشار آن با تغییر حجم ثابت بماند درست در درجه حرارت t_2 کندانسه شده و به آب شیرین تبدیل میگردد و این درجه حرارت جوش آبی است که فشار اتمسفریک آن p_1 باشد زیرا عمل غلیان موقعی انجام پذیر است که فشار بخار مابع با فشار محیط مجاور خود برابر گردد در ضمن همانطور که از شکل ۳ پیداست فشار بخار آب دریا در هر درجه حرارتی از فشار بخار آب خالص کمتر است و بدین ترتیب نقطه جوش آن در هر فشاری از نقطه جوش آب خالص بالاتر میباشد اختلاف نقطه جوش در حرارت‌های مختلف بسیار جزئی است ولی همین مقدار جزئی در دستگاه‌های چند واحدی اهمیت زیادی دارد.

سابقاً عنوان منبع انرژی از حرارت‌های مستقیم استفاده میکردند ولی تشکیل رسوب جدار در دیگها با این روش انتقال حرارت را مشکل میساخت و گاهی بعلت سرخ شدن جداره و ترکیدن قشرهای رسویی و نفوذ و برخورد ناگهانی آب با بدنه سرخ دیگ انفجارهای خطرناکی هم رخ میداد ولی امروزه در پیشتواندهای تهیه آب شیرین عنوان منبع انرژی از بخارآب استفاده مینمایند. مهمترین مزایای مصرف بخار عبارتند از:

a- سهولت کنترل درجه حرارت

b- پس دادن مقدار زیادی انرژی در حین کندانس اسیون

مزیت b را میتوان بسادگی از مطالعه گرمای حاصل از کندانس اسیون بخارآب در ۱۰۰ درجه سانتیگراد که برابر $\frac{Kcal}{Kg}$ (530) است بررسی نمود زیرا این مقدار گرما قادر است یک کیلوآب را که حرارت آن ۱۰۰ درجه سانتیگراد است به بخار تبدیل نماید از طرفی چون برای بالا بردن درجه حرارت یک کیلو گرم آب باندازه ۱ درجه سانتیگراد حرارتی معادل $Kcal$ ۱ لازم است پس حرارت حاصل از کندانس اسیون بخار آب میتواند $9/3$ کیلو گرم آب را از نقطه انجام بنقشه جوش ببرد.

ضرایب انتقال حرارت

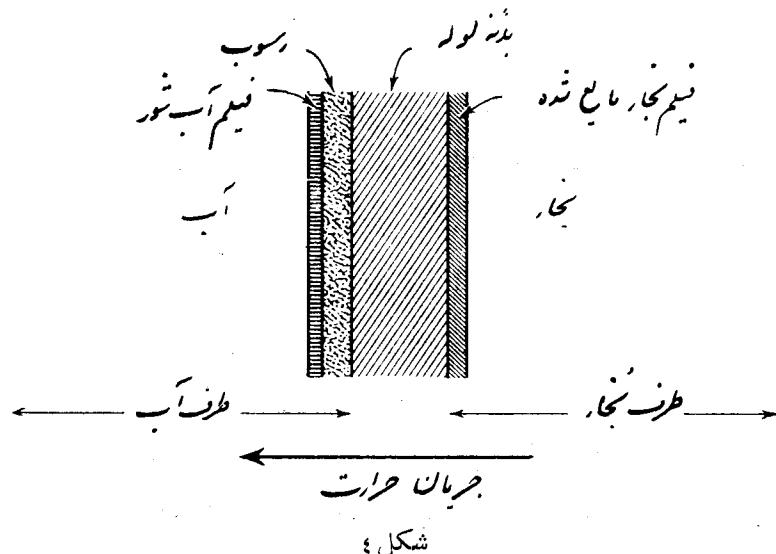
یکی از مهمترین عوامل اصلی که در محاسبه دستگاه‌های تقطیر مورد توجه است مقدار گرمائی است که از راه جدار لوله‌ها بین بخارآب و آب شود رد وبدل میشود و این مقدار گرما را از رابطه زیر بدست میآورند:

$$\frac{Q}{t} = U \cdot A \cdot \Delta T$$

که در آن Q گرمای منتقل شده از بخار به آب دریا و A سطح انتقال حرارت و ΔT اختلاف درجه حرارت دو طرف جدار لوله و t زمان انتقال حرارت و U ضریب دل انتقال حرارت میباشد.

هرچه ضریب انتقال حرارت بزرگتر باشد هدایت حرارت بهمان مقدار سریعتر خواهد بود لذا اندازه تأسیسات کوچکتر میشود از این رو بیشتر مطالعات و تحقیقات در زمینه روش تقطیر روی بالا بردن مقدار انتقال حرارت میباشد.

مقاومت در مقابل جریان حرارت در روش‌های تقطیر ارتباطی بجریان آب سرد و گرم ندارد بلکه کلاً مربوط به لایه‌هایی است که درجدار لوله‌ها ایجاد می‌شود که مهمترین آنها عبارتند از فیلم بخار و رسوب و فیلم آب و این موضوع در شکل ۴ بخوبی دیده می‌شود. این لایه‌ها با مقاومت در مقابل جریان حرارت راندمان عمل را پائین می‌آورند باشد توجه داشت که هدایت حرارتی این لایه‌ها خود با یکدیگر متفاوت است و در جدول زیر هدایت حرارتی اجسام مختلف در حرارت‌های مختلف بیان شده است.

شکل ۴

جدول هدایت حرارتی اجسام مختلف

جسم	درجه حرارت °C	هدایت حرارتی BTU ft ⁻² (oF) ⁻¹ hr ⁻¹
مس	{ ۱۸ ۱۰۰	۲۶۷۰ ۲۶۴۰
آلومینیم	۱۰۰	۱۴۲۰
نیکل	{ ۱۸ ۱۰۰	۴۱۳ ۴۰۰
فولاد	۱۰۰	۳۱۱
آب	{ ۴۰ ۶۰	۴/۳۶ ۴/۰
بخار آب	{ ۱۰۰ ۱۰۰	۴/۶۰ ۴/۷۴
کربنات کلسیم	۲۰	۲۰/۶
سولفات کلسیم (خشک)	۱۰۰	۴۳/۶
آجرا کسید منیزیوم	۰۰-۱۱۳۰	۸/۲۱

برای محاسبه مقدار انتقال حرارت از رابطه زیر استفاده میشود:

$$R_o = R_s + R_m + R_w$$

که بترتیب مقاومتها فیلم بخار و رسوب و فیلم آب است عکس این مقاومت‌ها را ضریب انتقال حرارت گویند و به h نمایش میدهند پس میتوان رابطه فوق را چنین نوشت:

$$\frac{1}{h_o} = \frac{1}{h_s} + \frac{1}{h_m} + \frac{1}{h_w}$$

بدیهی است هدایت حرارت فیلم‌های ایجاد شده در جدار لوله‌ها بمراتب کمتر از هدایت حرارت جدار فلزی است مثلاً اگر در جدار لوله رسوبهای کربنات کلسیم CaCO_3 و اکسید منیزیوم MgO تشکیل گردد ولو اینکه ضخامت آنها ۰/۰ میلیمتر باشد مقاومتشان در مقابل انتقال حرارت بیش از جدار مسی با همان ضخامت است زیرا هدایت حرارت این رسوبها ۱۰۰ هدایت حرارت مسی میباشد و یا فیلم‌های بخار آب و آب با ضخامت ۱/۰ جدار فلزی مقاومتشان برابر مقاومت یک ورقه مسی ۱ میلیمتر خواهد بود.

با این ترتیب اهمیت مبارزه و جلوگیری از تشکیل رسوب روشن میشود و برای ممانعت از پیدایش پوسته‌های رسوبی روش‌های مختلفی بیان شده است که مهمترین آنها در روش تقطیر بقرار زیر است:

تجربه نشان داده که در واحدهای تقطیر با لوله‌های طویل عمودی یعنی لوله‌هایی که آب حین بالا آمدن میجوشد میتوان تاحدی هدایت حرارت را ترقی داد پس با افزایش سرعت خطی آب بالا بردن هدایت حرارت عملی است میتوان با افزایش نقطه جوش تاحدی از ضخامت لایه‌های رسوبی کاست البته این افزایش دما حدی داشته و اگر خیلی بالا رود خطر خورندگی افزایش میباشد.

میتوان با ایجاد سرعت دورانی در داخل لوله‌های آب از ضخامت فیلم آب کم نمود تجربه ثابت نموده که در فوق جریان‌های درهم برای دوباره کردن ضریب هدایت حرارت باید سرعت را ۴/۲ برابر کنیم و در عمل همچنین قراردادن یک سیستم گردنه در داخل لوله‌های آب بکم شدن ضخامت فیلم آب کمک مینماید. میتوان از مواد خاصی که مانع تشکیل رسوبها در جدار لوله‌ها میشوند استفاده کرد.

بتتجربه ثابت شده استفاده از موادی که کشش سطحی آب را پائین میآورند برای پائین آوردن ضخامت فیلم بخار مفید است مثل اسید اولئیک یاروغن خوک که علاوه بر کاهش ضخامت فیلم بخار نقطه کندانساسیون را نیز پائین میآورد.

منابع گرما

درج‌دول زیر گرمای احتراق سوختهای معمولی و مقدار انرژی لازم برای تبخیر یک مترمکعب آب داده شده است این ارقام مقادیر مطلق گرمای حاصل از سوخت را تحت شرایط ایده آل میدهد ولی در عمل تاحدود ۰/۲٪ از گرمای احتراق تلف میشود و در مورد چوب کاج وزغال سنگ قیردار چون مقدار واقعی گرمای احتراق در نقاط مختلف تا ۵٪ متفاوت است لذا مقادیر متوسط ذکر شده است:

گرمای احتراق سوختهای مختلف

مقدار سوخت لازم برای تبخیر 1 متر مکعب آب در ۱۰۰°C	گرمای احتراق		انواع سوخت
	Kcal/Kg	Btu/lb	
۵۱ کیلو گرم	۱۰۶۰۰	۱۹۰۰۰	مازوت
» ۸۱	۶۷۰۰	۱۲۰۰۰	زغال سنگ قیردار
» ۱۲۳	۴۴۰۰	۷۹۰۰	چوب کاج سفید ۱۲٪ آب
» ۱۵/۹	۳۲۹۰۰	۶۱۰۰۰	تیبدروزن گازی
» ۴۰/۶	۱۲۳۰۰	۲۳۹۰۰	متان
» ۴۵/۶	۱۱۸۰۰	۲۱۳۰۰	بوتان
» ۲۲۲	۲۴۳۰	۴۳۷۰	اکسید کربن

گرمای حاصل از انرژی الکتریکی $KWh = ۳۴۱۲ Btu/KWh = ۶۲۰ Kcal/KWh$ ساعت ۸۶۰ کیلووات ساعت

اگر فرض شود که از گرمای احتراق این سوختها صد درصد استفاده گردد برای تبخیر ۰.۲ تن آب در رخداد یک تن مازوت لازم است باید توجه داشت قبل از تبخیر مقداری انرژی لازم است تا آب را بنقطه جوش برساند و در عمل این مقدار گرمای از حرارت پس‌آب خروجی تأمین می‌نمایند. با در نظر گرفتن تمام کنترل‌های لازم برای جلوگیری از اتلاف انرژی مشکل بتوان دستگاهی آماده نمود که کمتر از ۱٪ وزن آب در ریا مازوت احتیاج داشته باشد. چون در هر کاری در نظر گرفتن نکات اقتصادی ضروریست لذا باید تاحد امکان از انرژی‌های تلف شده جلوگیری نمود و یا لاقل از آنها برای تبخیر مقادیر دیگری از آب در ریا استفاده کرد از اینرواست که روش‌های تقطیر چند واحدی یا تبخیرنا گهانی یا روش‌های تبخیر تحت فشار را پیش بینی نموده‌اند.